

კოვიდ-19-ის (Covid-19) საწინააღმდეგო მრნ-ვაქცინასთან (ფაიზერი/ბაიონტექი, მოდერნა) დაკავშირებული ზოგადი ინფორმაცია

რამდენად უსაფრთხო და ეფექტურია ვაქცინაცია?

შვეიცარიაში ნებისმიერი ვაქცინა საჭიროებს ლიცენზირებას. ამისათვის ის უსაფრთხოების, ეფექტიანობის და ხარისხის მაღალ მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს. შვეიცარიის წამლების სააგენტომ (Swissmedic) კოვიდ-19-ის საწინააღმდეგო მრნა-ვაქცინა გულდასმით გამოსცადა და გასცა ლიცენზია. ის უსაფრთხო და ეფექტურია. რამდენიმე ათეულ ათასმა ადამიანმა გაიარა ვაქცინაცია კვლევის ფარგლებში. ის ასევე უსაფრთხო და ეფექტურია ხანდაზმული და ქრონიკული დაავადებების მქონე პირებისთვის. მისი ოფიციალურად გამოშვების შემდეგ რამდენიმე მილიარდი ადამიანი იქნა ვაქცინირებული. თუმცა, სპეციალისტები განაგრძობენ დაკვირვებას ვაქცინის უსაფრთხოებასა და ეფექტურობაზე. ვაქცინაციის სარგებელი საკმაოდ უნდა აღემატებოდეს რისკებს. მხოლოდ ამ შემთხვევაში არის რეკომენდებული შვეიცარიაში ვაქცინაცია.

სად შემიძლია ვაქცინის გაკეთება?

ფედერალურმა მთავრობამ შეიმუშავა ვაქცინაციის სტრატეგია და რეკომენდაციები. კანტონები პასუხისმგებელი არიან ვაქცინაციაზე. ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ სად შეგიძლიათ ვაქცინაცია თქვენ მიიღებთ ვებგვერდზე ან თქვენი კანტონის საინფორმაციო ცხელ ხაზზე (www.foph-coronavirus.ch/cantons), ასევე შეგიძლიათ მიმართოთ თქვენს ექიმს ან აფთიაქარს.

ვინ უნდა გაიკეთოს ვაქცინა?

Covid-19-ის ვაქცინაცია მრნ-ვაქცინით რეკომენდებულია 12 წლის და უფროსი ასაკის ყველა ადამიანისთვის.

ეს რეკომენდაცია განსაკუთრებით ეხება

- ადამიანებს, რომლებიც მაღალი რისკის ჯგუფში იმყოფებიან (ქრონიკული დაავადებების მქონე პირები, 65 წელს გადაცილებული პირები და ფეხმძიმე ქალები);
- და მათთან კერძო და პროფესიულ კონტაქტში მყოფ პირებს.

5-დან 11 წლამდე ასაკის ბავშვებისთვის ჩვენ გირჩევთ Covid-19-ის წინააღმდეგ ვაქცინაციას ფაიზერი/ბაიონტექის ბავშვთა ვაქცინით (იხ. საინფორმაციო ბუკლეტი „Covid-19 ვაქცინაცია 5-დან 11 წლამდე ასაკის ბავშვებისთვის“).

ვინ არ უნდა გაიკეთოს ვაქცინა?

ქვემოთ ჩამოთვლილი პირებისთვის არ არის რეკომენდებული კოვიდ-19-ის საწინააღმდეგო მრნ-ვაქცინა:

- პირები, რომლებსაც ვაქცინაში შემავალ რომელიმე ნივთიერების მიმართ დაუდასტურდათ მწვავე ალერგია, განსაკუთრებით კი პოლიეთილენგლუკოლზე (PEG) ან ტრომეტამინზე (TRIS). გთხოვთ გაიარეთ კონსულტაცია ალერგოლოგთან.
- 5 წლამდე ასაკის ბავშვები. ამ დრომდე არ არსებობს ამ ასაკობრივი ჯგუფის ვაქცინაციასთან დაკავშირებული საკმარისი მონაცემები.

გაითვალისწინეთ: გაქვთ მაღალი სიცხე? ავად ხართ და თავს შეუძლოდ გრძნობთ? ამ შემთხვევაში გადაავადეთ ვაქცინაცია. ელოდებით კოვიდ-19-ის ტესტის შედეგს? ან ხართ იზოლაციაში ან კარანტინში? ნუ გაიკეთებთ ვაქცინას ამ

შემთხვევებში. ჩაიტარეთ ვაქცინაცია მოგვიანებით პირველივე შესაძლებლობისას.

როგორ მოვიქცე თუ ფეხმძიმედ ვარ ან მსურს დაფეხმძიმება?

გეგმავთ დაფეხმძიმებას? ამ შემთხვევაში, რაც შეიძლება მაღალ ჩაიტარეთ ვაქცინაცია.

ხართ ფეხმძიმედ და არ ხართ ვაქცინირებული? ჩვენ გირჩევთ ვაქცინაციას ფეხმძიმობის მე-12 კვირის შემდეგ (ე.ი. ფეხმძიმობის პერიოდის მე-2 მესამედიდან). მაგრამ ზოგადად, ვაქცინაცია შესაძლებელია ფეხმძიმობის ადრეულ პერიოდშიც.

ხართ ფეხმძიმედ ან გეგმავთ დაფეხმძიმებას და გაქვთ კითხვები ვაქცინაციასთან დაკავშირებით, მიმართეთ თქვენს ექიმს ან მეან-გინეკოლოგს.

როგორ კეთდება ვაქცინა?

ინექცია კეთდება მკლავზე. პირველი ვაქცინაციის შემდეგ დაკვირვებისთვის ადგილზე უნდა დარჩეთ 15 წუთის განმავლობაში.

რა სიხშირით უნდა გაიკეთოთ ვაქცინა?

ვაქცინის გაკეთება წესით ორჯერ არის საჭირო. მეორე ვაქცინის გაკეთება შესაძლებელია პირველი ვაქცინის გაკეთებიდან მეოთხე კვირას. ორივე ვაქცინა გაიკეთეთ. მხოლოდ ამ შემთხვევაში ხართ ოპტიმალურად დაცული. თუ თქვენ უკვე გქონდათ კორონავირუსის დადასტურებული შემთხვევა გესაჭიროებათ მხოლოდ ერთჯერადი აცრა მრნ-ვაქცინით.

გამონაკლისი ვრცელდება განსაკუთრებული რისკის ჯგუფში მყოფ პირებზე სუსტი იმუნიტეტით; დეტალებისთვის მიმართეთ თქვენს ექიმს.

12 წლის ზევით პირებისთვის რეკომენდებულია ბუსტერ-დოზით აცრა არაუადრეს 4 თვისა პირველადი სრული იმუნიზაციის შემდეგ (შდრ. საინფორმაციო ბუკლეტი „რევაქცინაცია მრნ-ვაქცინის გამოყენებით“)

როგორ მიცავს ვაქცინა?

თქვენი სხეული გამოიმუშავებს დაცვით ფუნქციას კოვიდ-19-ის წინააღმდეგ. ეს გრძელდება დაახ. ერთი ან ორი კვირა მეორე ვაქცინაციიდან. ვაქცინა აძლიერებს თქვენს იმუნიტეტს. ის თქვენს სხეულს ვირუსის დამარცხებაში ეხმარება. კოვიდ-19-ით მიიმე ფორმით დაავადების რისკი მნიშვნელოვნად მცირდება.

მნიშვნელოვანია იცოდეთ: არ არსებობს კორონავირუსისგან სრული დაცვის საშუალებები. კოვიდ-19-ის ვაქცინის მიუხედავად შესაძლებელია ზოგიერთი ადამიანი მაინც დაინფიცირდეს. ამიტომ, დაუყოვნებლივ გაიარეთ ტესტი თუ გაქვთ კოვიდ -19 სიმპტომები. ამ ბმულზე იხილავთ ზუსტ ინფორმაციას ვაქცინის მოქმედების შესახებ: www.foph-coronavirus.ch/mrna.

რამდენი ხანი მიცავს ვაქცინა?

მრნა-ვაქცინა ძალიან კარგად იცავს კოვიდ-19-ით მიმდებარე დაავადების შემთხვევისგან და ჰოსპიტალიზაციისგან. აცრის ეს დაცვითი ეფექტი შეიძლება შესუსტდეს დროთა განმავლობაში ვირუსის ვარიანტის მიხედვით და განსაკუთრებით კი ხანდაზმულ პირებში. თუმცა, როგორც დაავადების მსუბუქი ფორმით მიმდინარეობის, ისე ვირუსის გავრცელებისგან დაცვა დროთა განმავლობაში ყველა ადამიანში სწრაფად მცირდება მცირდება. ამიტომაც 12-დან ყველა პირს ვურჩევთ ბუსტერ-დოზით აცრას პირველადი იმუნიზაციიდან 4 თვის შემდეგ. ეს გააძლიერებს და გაახანგრძლივებს დაცვით ეფექტს კოვიდ-19-ით დაავადებისგან (იხ.საინფორმაციო ბუკლეტი «რევაქცინაცია მრნა-ვაქცინის გამოყენებით (ვაიზერი/ბაიონტექი, მოდერნა)»).

შესაძლებელია ვაქცინაციით კოვიდ-19-ით დაინფიცირება?

არა. ვაქცინაციით არ არის შესაძლებელი კოვიდ-19-ით დაინფიცირება. ვაქცინა არ შეიცავს კორონავირუსს.

გავიკეთო ვაქცინა თუ უკვე ინფიცირებული ვიყავი კორონავირუსით?

ვაქცინაცია ასევე გამართლებულია, როცა თქვენ უკვე ინფიცირებული იყავით კორონავირუსით. ავადმყოფობის შემდგომ პერიოდში გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაცული იქნებით განმეორებით დაინფიცირებისგან, მაგრამ უცნობია, თუ რამდენი ხანი. იმისთვის, რომ უკეთესად და ხანგრძლივად იყოთ დაცული. თუ შესაძლებელია, გაიკეთეთ ვაქცინა დაინფიცირებიდან 3 თვის განმავლობაში. თუ თქვენ უკვე გქონდათ კორონავირუსის დადასტურებული შემთხვევა, პირველადი ვაქცინაციისთვის წესით საკმარისია ერთი ვაქცინის დოზა ოთხი კვირის შემდეგ. მეორე ვაქცინის დოზაზე შეგიძლიათ უარი თქვათ.

აქვს თუ არა ვაქცინას გვერდითი ეფექტები?

ნებისმიერი ვაქცინას თან სდევს გვერდითი ეფექტები. ხშირად სიმპტომები მსუბუქად ან საშუალოდ ვლინდება და მალევე ქრება. გვერდითი ეფექტები იშვიათია. ის რამდენიმე ადამიანს მიმდებარე ალერგიული რეაქციით გამოვლინდა კოვიდ-19-ის საწინააღმდეგო მრნა-ვაქცინის გაკეთებისთანავე. ძალიან იშვიათ შემთხვევებში ვაქცინაციიდან 14 დღის განმავლობაში დაფიქსირდა გულის კუნთის ან გულის პერანგის ანთება, რომელიც უმეტესად მსუბუქი ფორმით გამოვლინდა და მკურნალობამ ადვილად ჩაიარა. 30 წლამდე პირებში ხშირად შეინიშნება მსგავსი ანთებითი სიმპტომები მოდერნათი აცრის შემდეგ. ამიტომაც 30 წლამდე პირებისთვის რეკომენდებულია ვაიზერი/ბაიონტექი-ით აცრა. ორივე ვაქცინის შემთხვევაში: კოვიდ-19-ის წინააღმდეგ ვაქცინაცია ამცირებს რისკებს თვით ახალგაზრდა პირებშიც კი. კორონავირუსით ინფიცირების შემთხვევაშიც შესაძლებელია გულის კუნთის ან გულის პერანგის ანთება.

მიუხედავად ამისა, აქამდე არ არსებობს მიმდებარე გვერდითი ეფექტებით გამოწვეული აშკარა სიმპტომები. მსგავსი გვერდითი ეფექტების გამოვლენა მოსალოდნელი იყო ვაქცინაციიდან უახლოეს რამდენიმე თვეში. სპეციალისტები გულდასმით აკვირდებიან შესაძლო სიმპტომების გამოვლენას.

რა გვერდითი ეფექტების გამოვლენა არის შესაძლებელი?

- მკლავზე, სადაც ვაქცინა გაკეთდა სიწითლე, ის მტკივნეულია ან შეშუპებულია
- თავის ტკივილი
- მოთენთილობა
- კუნთების და სახსრების ტკივილი
- ზოგადი სიმპტომები, როგორც არის შემცივნება, სიცხის შეგრძნება ან დაბალი სიცხე

ეს გვერდითი ეფექტები ხშირად ვაქცინაციის შემდეგ ვლინდება. რაც იმის მაჩვენებელია, რომ ორგანიზმი ავადმყოფობის წინააღმდეგ დაცვით ფუნქციას გამოიმუშავებს.

მსუბუქი ფორმით გამოვლენილი სიმპტომები ასევე კარგის ნიშანია. ალერგიული რეაქცია ვაქცინაციისთანავე ვლინდება ძლიერი შეშუპებით, სიწითლით, ქავილით ან სულის ხუთევით. გულის კუნთის ანთების ტიპური სიმპტომებია ტკივილები გულმკერდის არეში, ქოშინი და ძალიან აჩქარებული გულისცემა. მსგავსი სიმპტომების გამოვლენის შემთხვევაში დაუყოვნებლივ მიმართეთ თქვენს ექიმს.

რამდენი ხანი გრძელდება გვერდითი ეფექტები?

გვერდითი ეფექტები, როგორც წესი, რამდენიმე დღეში გადის. გაქვთ ერთი კვირის შემდეგ გვერდითი ეფექტები? თქვენი მდგომარეობა უარესდება? ან ნერვიულობთ? ამ შემთხვევაში მიმართეთ თქვენს ექიმს.

ვაქცინირებული ვარ. შემიძლია კორონავირუსით სხვა ადამიანების ინფიცირება?

სრული ვაქცინაციის და ბუსტერ-დოზით აცრის შემდეგ, ალბათობა იმისა, რომ თქვენ დაინფიცირდებით კორონავირუსით, მნიშვნელოვნად შემცირდება და მასთან ერთად გადაცემის რისკიც. მიუხედავად ამისა, ვაქცინაცია არ გვთავაზობთ ასპროცენტთან დაცვას და დაცვითი ეფექტი დროთა განმავლობაში სუსტდება. დაცვითი ეფექტი და მისი დაკლების სიჩქარე შეიძლება განსხვავდებოდეს ვირუსის სხვადასხვა ვარიანტის მიხედვით.

გთხოვთ გაითვალისწინოთ: ვაქცინაციამდე ისევე როგორც ვაქცინაციის შემდეგ უნდა დაიცვათ ჰიგიენისა და ქცევის წესები და ატაროთ ნიღაბი.

ვინ იხდის ვაქცინის თანხას?

ვაქცინა თქვენთვის უფასოა. ერთ ნაწილს იხდის სამედიცინო დაზღვევა. დანარჩენი ხარჯები კი ეკისრება ფედერაციასა და კანტონებს.

ვაქცინაცია ნებაყოფლობითია?

დიახ. ვაქცინაცია შევიცარიაში ნებაყოფლობითია.

სად ვნახო დამატებითი ინფორმაცია?

კოვიდ-19-ის ვაქცინაციასთან დაკავშირებულ დამატებით ინფორმაციას იხილავთ ჯანდაცვის ფედერალური უწყების (BAG) ვებგვერდზე:

www.foph-coronavirus.ch/vaccination

მიმართეთ თქვენს ექიმს ან მიმართეთ თქვენს აფთიაქარს.

